

۴۸۵۹۵/۲۰۵۳۳۹

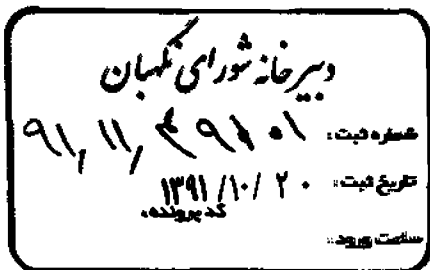
۱۳۹۱/۱۰/۱۹

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین" که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت دادگستری، وزارت امور خارجه و دفتر هیئت دولت.

۴۸۵۹۵/۲۰۵۳۳۹

۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۹

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضایی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاری دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

"لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین"

ماده واحده - معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
تبصره - رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه اصلاح معاهده در اجرای ماده (۲۲) آن، الزامی است.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری سید رضی کتیاچ

وزیر امور خارجه

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۰/۱۹
شماره: ۴۸۵۹۵/۲۰۵۳۳۹
موضوع: معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین

معاهده استرداد مجرمین
بین جمهوری اسلامی ایران
و جمهوری خلق چین

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین که از این پس «طرفین» نامیده می‌شوند؛ با ابراز تمایل جهت ارتقاء همکاری موثر بین دو کشور در راستای جلوگیری از ارتکاب جرم براساس احترام متقابل به حاکمیت، مساوات و منافع متقابل، تصمیم به انعقاد این معاهده گرفته‌اند و به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱

تعهد به استرداد

هر یک از طرفین طبق مفاد این معاهده تعهد می‌نماید بر مبنای درخواست طرف دیگر، افراد حاضر در قلمرو خود را که به منظور انجام دادرسی کیفری یا اجرای حکم محکومیت مورد درخواست طرف دیگر هستند، به یکدیگر مسترد نمایند.

ماده ۲

جرم قابل استرداد

- ۱- استرداد انجام نخواهد شد مگر آنکه عمل ارتكابی که به استناد آن درخواست استرداد شده است طبق قوانین هر دو طرف جرم بوده و دارای یکی از شرایط زیر باشد:
الف - در صورتی که درخواست استرداد به منظور انجام دادرسی کیفری است، جرم طبق قوانین هر دو طرف دارای مجازات حبس بیش از یکسال یا مجازات سنگین تری باشد؛ یا
ب - در صورتی که درخواست استرداد به منظور اجرای حکم باشد، از مدت محکومیتی که فرد باید تحمل کند، در زمان درخواست حداقل شش ماه باقیمانده باشد.
- ۲- در توصیف عملی که طبق بند (۱) این ماده به موجب قوانین دو طرف جرم محسوب می‌گردد، لازم نیست که قوانین دو طرف آن عمل را تحت عنوان مجرمانه یکسان بشناسند یا تعریفی یکسان از آن داشته باشند.
- ۳- چنانچه استرداد برای ارتکاب دو یا چند عمل که هر یک از آنها طبق قوانین دو طرف جرم محسوب می‌شود درخواست شود و حداقل یکی از آنها دارای شرایط پیش بینی شده در بند (۱) این ماده باشد، طرف درخواست شونده می‌تواند برای تمام آن اعمال استرداد را انجام دهد.

ماده ۳

راههای ارتباط

هر گونه ارتباط بین مقامهای صلاحیتدار طرفین درخصوص موارد استرداد، از طریق مجاری دیپلماتیک صورت خواهد گرفت.

دفتر هیئت دولت

ماده ۴

درخواست استرداد و اسناد لازم

۱- درخواست استرداد باید کتبی و متضمن موارد زیر بوده یا به همراه آنها باشد:

الف- نام مقام درخواست کننده؛

ب- نام، سن، جنسیت، تابعیت، اسناد هویت، شغل و محل سکونت یا اقامت شخص موردنظر و اطلاعات دیگری که می‌تواند به شناسائی هویت و مکان احتمالی وی کمک کند و در صورت امکان توضیح راجع به مشخصات ظاهری شخص، عکسها و برگه انگشت‌نگاری وی؛

پ- شرحی درخصوص پرونده از جمله خلاصه‌ای از عمل مجرمانه و نتایج حاصل از آن؛

ت- متن مفاد مربوط قوانین مرتبط با رسیدگی کیفری که جرم را تعیین می‌کند و مجازاتی را توصیف می‌نماید که می‌تواند در مورد آن اعمال گردد؛ و

ث- متن مفاد مربوط . . . قوانینی که تعیین کننده هر نوع محدودیت زمانی برای تعقیب یا اجرای مجازات است.

۲- علاوه بر مفاد بند (۱) این ماده:

الف- درخواست استرداد برای انجام دادرسی کیفری علیه شخص موردنظر باید منضم به تصویری از دستور دستگیری صادره توسط مقام صلاحیتدار طرف درخواست کننده باشد؛ یا

ب- درخواست استرداد برای اجرای حکم علیه شخص موردنظر باید منضم به تصویری از حکم لازم‌الاجرای دادگاه و نیز شرحی در مورد مدت محکومیت که قبلاً اجرا شده است باشد.

۳- درخواست استرداد و اسناد همراه آن باید امضا یا مهر شود و به همراه ترجمه به زبان طرف درخواست شونده یا به زبان انگلیسی باشد.

ماده ۵

اطلاعات اضافی

چنانچه طرف درخواست شونده تشخیص دهد که اطلاعات مربوط به درخواست استرداد کافی نمی‌باشد، می‌تواند درخواست نماید که اطلاعات اضافی ظرف (۳۰) روز ارسال گردد. بنا به درخواست طرف درخواست کننده مدت مذکور را می‌توان برای (۱۵) روز تمدید نمود. چنانچه طرف درخواست کننده در ارسال اطلاعات اضافی ظرف مدت مذکور قصور ورزد، چنین تلقی می‌گردد که بطور داوطلبانه از درخواست خود صرفنظر نموده است. در هر صورت برای طرف درخواست کننده مائعی جهت تنظیم درخواست استرداد جدید برای همان جرم وجود ندارد.

ماده ۶

موارد اجباری امتناع از استرداد

استرداد در موارد زیر رد خواهد شد:

الف- چنانچه طرف درخواست شونده معتقد باشد جرمی که به خاطر آن درخواست استرداد شده است، جرم سیاسی است یا اینکه طرف درخواست شونده به شخص موردنظر پناهندگی داده باشد.

ب- چنانچه طرف درخواست شونده دلایل اساسی جهت اعتقاد به این داشته باشد که تقاضا برای استرداد به منظور تعقیب جزائی یا کیفر دادن شخص موردنظر به دلیل نژاد، جنسیت، مذهب، ملیت یا اعتقادات سیاسی می‌باشد یا اینکه به وضعیت شخص در رسیدگیهای قضائی به دلایل مذکور ممکن است لطمه وارد شود.

پ- چنانچه جرمی که به استناد آن استرداد مجرم تقاضا شده است صرفاً نظامی باشد.

ت- چنانچه شخص موردنظر در زمان دریافت درخواست استرداد توسط طرف درخواست شونده، دارای تابعیت طرف درخواست شونده باشد.

دفتر هیئت دولت

ث- چنانچه طبق قوانین هر یک از طرفین شخص مورد نظر از مسئولیت کیفری به هر دلیل از قبیل مرور زمان یا عفو معاف باشد.

ج- چنانچه طرف درخواست شونده در مورد شخص مورد نظر در خصوص جرمی که به استناد آن درخواست استرداد شده است قبلاً حکم لازم الاجرا صادر نموده یا دادرسی را به اتمام رسانده باشد؛ یا
چ- چنانچه درخواست استرداد توسط طرف تقاضاکننده بر مبنای حکم غیابی ارائه شده باشد مگر آنکه طرف درخواست کننده متعهد شود که شخص مورد نظر فرصت محاکمه مجدد با حضور خود را خواهد داشت.

ماده ۷

موارد اختیاری امتناع از استرداد

درخواست استرداد در موارد زیر می تواند رد شود:

الف - طرف درخواست شونده نسبت به جرمی که به استناد آن درخواست استرداد شده است طبق قوانین ملی خود دارای صلاحیت کیفری باشد و تعقیب را شروع کرده یا درصدد شروع تعقیب علیه شخص مرتکب باشد؛ یا
ب - استرداد با توجه به ملاحظات انسان دوستانه از نقطه نظر سن، وضعیت سلامتی یا سایر شرائط شخص مورد نظر مناسب نباشد.

ماده ۸

تعهد طرف درخواست شونده به انجام دادرسی کیفری

چنانچه استرداد به موجب جزء (ت) ماده (۶) انجام نشود، طرف درخواست شونده، به درخواست طرف درخواست کننده، پرونده را به منظور انجام دادرسی کیفری طبق قوانین ملی خود به مقام صلاحیتدار خود ارجاع خواهد نمود. بدین منظور طرف درخواست کننده اسناد و شواهد مرتبط با پرونده را به طرف درخواست شونده تسلیم می نماید.

ماده ۹

دستگیری موقت

- ۱- در موارد اضطراری یک طرف می تواند درخواست دستگیری موقت شخص مورد نظر توسط طرف دیگر را قبل از درخواست استرداد بنماید. چنین تقاضائی را می توان کتباً از طریق مجاری ذکر شده در ماده (۳)، سازمان پلیس جنائی بین المللی (اینترپل) یا سایر مجاری مورد توافق طرفین تسلیم کرد.
- ۲- تقاضا جهت دستگیری موقت باید حاوی موارد اشاره شده در بند (۱) ماده (۴)، اطلاعاتی مبنی بر وجود اسناد اشاره شده در بند (۲) همان ماده و اطلاعاتی مبنی بر اینکه درخواست رسمی برای استرداد شخص مورد نظر متعاقباً ارسال خواهد شد، باشد.
- ۳- طرف درخواست شونده باید بلافاصله طرف درخواست کننده را از نتایج اقدامات انجام شده در مورد تقاضا مطلع سازد.
- ۴- چنانچه ظرف یک دوره ۳۰ روزه پس از دستگیری شخص مورد نظر، مقام های صلاحیتدار طرف درخواست شونده، درخواست رسمی استرداد را دریافت نمایند، دستگیری موقت خاتمه خواهد یافت. بر مبنای درخواست طرف درخواست کننده این مهلت تا ۱۵ روز قابل تمدید است.
- ۵- خاتمه دادن به دستگیری موقت به موجب بند (۴) این ماده منافاتی با استرداد شخص مورد نظر چنانچه طرف درخواست شونده بعداً درخواست رسمی استرداد را دریافت نماید، نخواهد داشت.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۰

تصمیم راجع به درخواست استرداد

- ۱- طرف درخواست شونده، درخواست استرداد را طبق تشریفات مقرر در قوانین ملی خود بررسی خواهد کرد و طرف درخواست کننده را بلافاصله از تصمیم خود مطلع خواهد نمود.
- ۲- اگر طرف درخواست شونده، تمام یا قسمتی از درخواست استرداد را رد نماید، دلایل رد به طرف درخواست کننده اطلاع داده خواهد شد.

ماده ۱۱

تحویل شخص مورد استرداد

- ۱- چنانچه استرداد مورد قبول طرف درخواست شونده باشد، طرفین درخصوص زمان، مکان و سایر موضوعات مربوط به اجرای استرداد توافق خواهند نمود. همچنین طرف درخواست شونده، مدت زمان دستگیری قبل از تحویل شخص مورد استرداد را به آگاهی طرف درخواست کننده خواهد رساند.
- ۲- چنانچه طرف درخواست کننده ظرف ۱۵ روز پس از تاریخ توافق شده برای اجرای استرداد شخص مورد استرداد را تحویل نگیرد، طرف درخواست شونده بلافاصله وی را آزاد خواهد نمود و می تواند از قبول درخواست جدید از جانب طرف درخواست کننده برای استرداد آن شخص برای همان جرم جز در صورتی که در بند (۳) این ماده به گونه دیگری پیش بینی شده باشد، امتناع ورزد.
- ۳- چنانچه یک طرف به دلایل خارج از اراده خود نتواند نسبت به تسلیم یا تحویل گرفتن شخص مورد استرداد ظرف دوره زمانی توافق شده اقدام نماید، طرف دیگر را قوری مطلع خواهد نمود طرفین مجدداً در مورد مسائل مربوط برای انجام استرداد توافق خواهند نمود و مفاد بند ۲ این ماده اعمال خواهد شد.

ماده ۱۲

تعویق استرداد و استرداد موقت

- ۱- چنانچه شخص موردنظر برای ارتکاب جرمی غیر از جرم موضوع استرداد در حال محاکمه یا گذراندن دوره محکومیت در کشور طرف درخواست شونده باشد طرف درخواست شونده می تواند پس از اتخاذ تصمیم راجع به استرداد، تحویل مجرم را تا پایان محاکمه یا اتمام محکومیت به تعویق اندازد. طرف درخواست شونده باید طرف درخواست کننده را از تعویق استرداد آگاه نماید.
- ۲- چنانچه تعویق استرداد موضوع بند (۱) این ماده موجب مرور زمان برای تعقیب یا مانع انجام تحقیقات طرف درخواست کننده در مورد جرمی که موضوع درخواست استرداد است بشود، طرف درخواست شونده می تواند تاحدی که قوانین ملی آن اجازه می دهد شخص موردنظر را به کشور طرف درخواست کننده طبق شروط توافق شده بین طرفین به طور موقت تحویل دهد. طرف درخواست کننده پس از تکمیل مراحل رسیدگی مربوط، شخص مزبور را قوری به طرف درخواست شونده باز خواهد گرداند.

ماده ۱۳

استرداد به درخواست چند کشور

در صورتی که استرداد بطور همزمان توسط بیش از یک کشور، برای جرم واحد یا جرمهای مختلف درخواست شده باشد طرف درخواست شونده با در نظر گرفتن تملی شرایط به ویژه درجه شدت و محل ارتکاب جرم، تاریخ درخواستها، تابعیت شخص مورد نظر و امکان استرداد مجدد به دولت دیگر اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۴

قاعده اختصاصی بودن

۱- شخص مسترد شده طبق این معاهده نباید به اتهام جرائم ارتكایی قبل از تحویل وی غیر از جرمی که به خاطر آن مسترد شده است در کشور طرف درخواست کننده تحت پیگرد قرار گیرد یا مجازات شود همچنین نباید به کشور ثالثی استرداد مجدد گردد مگر:

الف - طرف درخواست شونده قبلاً رضایت خود را اعلام داشته باشد. به منظور چنین رضایتی طرف درخواست شونده می تواند تحویل اسناد و اطلاعات مذکور در ماده ۴ را مطالبه نماید.

ب- آن شخص کشور طرف درخواست کننده را ظرف ۳۰ روز پس از آنکه برای ترک آن آزاد بوده، ترک ننماید. در هر صورت این مهلت شامل مدت زمانی که او به دلایل خارج از اراده خود نتوانسته کشور طرف درخواست کننده را ترک نماید نمی گردد؛ یا

پ - آن شخص پس از ترک کشور طرف درخواست کننده دلوطلبانه به آنجا بازگشته باشد.

۲- چنانچه وصف کیفری جرم ارتكایی در خلال رسیدگی تغییر یابد، شخص مسترد شده نباید تعقیب یا مجازات شود مگر اینکه جرم با توصیف جدید شرایط مذکور در ماده ۲ را دارا باشد.

ماده ۱۵

استرداد مجدد

اگر شخص مسترد شده قبل از پایان مراحل تعقیب، دادرسی یا اجرای مجازات به قلمرو طرف درخواست شونده برگردد، آن شخص براساس درخواست طرف درخواست کننده مجدداً مسترد خواهد شد. در این صورت تسلیم اطلاعات و اسنادی که در ماده ۴ ذکر شده است مورد نیاز نمی باشد.

ماده ۱۶

تحویل اموال

۱- بنا به درخواست طرف درخواست کننده، طرف درخواست شونده باید تا آنجائی که قوانین ملی آن اجازه می دهد عواید ناشی از جرم و آلات جرم و سایر اموالی که می تواند به عنوان دلیل به کار رود و در قلمرو خود به آنها دست یافته است را توقیف نماید و هنگام قبول استرداد، آنها را به طرف درخواست کننده تحویل دهد.

۲- در صورتی که موضوع استرداد مورد قبول واقع گردد، اموال اشاره شده در بند (۱) این ماده به هر صورت تحویل می گردند حتی اگر عمل استرداد به دلیل مرگ، ناپدید شدن یا فرار شخص موردنظر امکان پذیر نباشد.

۳- طرف درخواست شونده می تواند برای انجام هر گونه دادرسی کیفری دیگر، تسلیم اموال فوق الذکر را تا زمان اتمام دادرسی به تعویق بیندازد یا آنها را به طور موقت به شرط آنکه طرف درخواست کننده متعهد به بازگرداندن آنها باشد تسلیم نماید.

۴- تسلیم اموال یاد شده به هرگونه حق قانونی طرف درخواست شونده یا اشخاص ثالث نسبت به آن اموال، لطمه ای وارد نخواهد نمود. هرگاه چنین حقوقی وجود داشته باشد طرف درخواست کننده بنا به درخواست طرف درخواست شونده، اموال تسلیم شده را بدون هزینه در اسرع وقت پس از اتمام دادرسی به طرف درخواست شونده باز خواهد گرداند.

ماده ۱۷

عبور

۱- هرگاه یکی از طرفین قرار است شخصی را از کشور ثالثی از طریق قلمرو طرف دیگر مسترد نماید، آن طرف از طرف دیگر اجازه چنین عبوری را درخواست خواهد نمود. در صورت انتقال هوایی چنانچه فرودی در قلمرو طرف دیگر پیش بینی نشده باشد چنین اجازه ای ضروری نیست.

دفتر هیئت دولت

۲- طرف درخواست شونده تا آنجا که با قوانین ملی آن مغایرتی نداشته باشد، درخواست عبور مطرح شده از سوی طرف درخواست کننده را خواهد پذیرفت.

ماده ۱۸

اعلام نتیجه

طرف درخواست کننده فوری طرف درخواست شونده را از اطلاعات درباره رسیدگی ها یا اجرای مجازات علیه شخص مسترد شده یا اطلاعات مرتبط با استرداد مجدد آن شخص به کشور ثالث آگاه خواهد ساخت.

ماده ۱۹

هزینه‌ها

هزینه‌های ناشی از مراحل رسیدگی به استرداد در قلمرو طرف درخواست شونده برعهده همان طرف خواهد بود. هزینه‌های حمل و نقل و مخارج عبور در ارتباط با تحویل دادن یا تحویل گرفتن شخص مسترد شده برعهده طرف درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۲۰

ارتباط با سایر معاهدات

این معاهده بر حقوق و تمهیدات برعهده گرفته شده طرفین به موجب هر گونه معاهدات دیگر تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۲۱

حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای این معاهده بوسیله مشورت از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۲۲

لازم الاجرا شدن، اصلاح و خاتمه

۱- این معاهده منوط به تصویب است. این معاهده در سی‌امین روز پس از تاریخ مبادله اسناد تصویب، لازم‌الاجرا می‌گردد.

۲- این معاهده ممکن است در هر زمان با توافق کتبی طرفین اصلاح شود.

۳- هر یک از طرفین می‌تواند بوسیله یک اطلاعیه کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک در هر زمان این معاهده را پایان دهد. خاتمه معاهده در یکصد و هشتادمین روز پس از تاریخ ارائه اطلاعیه نافذ خواهد شد. اختتام این معاهده تأثیری بر مراحل اجرائی استرداد می‌کند که قبل از تاریخ اختتام آغاز شده است نخواهد داشت.

۴- این معاهده در مورد هر درخواستی که بعد از لازم‌الاجرا شدن آن ارائه شود، اعمال خواهد شد حتی اگر جرائم مربوط قبل از لازم‌الاجرا شدن این معاهده به وقوع پیوسته باشند.

در تأیید مراتب فوق امضا کنندگان زیر که از جانب دولتهای متبوع خود دارای صلاحیت لازم می‌باشند، این معاهده را امضا نمودند.

این معاهده در دو نسخه در تهران در روز ۲۰ شهریور ۱۳۹۱ هجری شمسی برابر با ۱۰ سپتامبر ۲۰۱۲ میلادی به زبان‌های فارسی، چینی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی متون دارای اعتبار یکسان هستند. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک قرار خواهد گرفت.

از طرف

جمهوری خلق چین

از طرف

جمهوری اسلامی ایران

دفتر هیئت دولت